

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

üresleves levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A körorvosok ügyéhez.

A gömörvármegyei orvos-szövetség több más vármegye biztató példáján felbuzdulva s az orvos-szövetség központjának támogatása mellett kérvényt adott be a törvényhatóságokhoz, melyben azt kéri, hogy a községi és körorvosok illetékét a vármegye az adókkal együtt hajtassa be, s az összes körorvosok fizetése a megyei pénztárból utalványoztassék.

A kiknek csak halvány sejtelmük van arról, milyen emberfeletti munkát végez az a körorvos s milyen kevés méltánylással találkozik, — a kik némileg tájékozva vannak a felől, hogy a körorvosoknak sokszor a falusi bírák kegyét kell keresni, hogy keserves, fárasztó munkájukért járó garasukhoz jussanak, s végül a ki méltányolni tudja, milyen lealacsonyító az, mikor ezt a komorúságos fizetést a doctornak össze kell koldulnia, az bizonyosan indokoltnak találja, ha az ugynevezett „honoratior“ osztály egyik tekintélyes erkölcsi erőt képviselő része expediens keres arra, hogy hivatásának és társadalmi állásának megfelelő elbánást biztosítson magának; s indokoltnak találja azt is, ha jelen alkalommal — bár ekkép sokak elevenére tapintunk — a dolog felett kissé elmélkedünk.

A középiskolai tanulmányok befejezése után a fiatal ember érettségi bizonyítvánnyal kezében, telve vérmes reményekkel beiratkozik pld. az orvos-egyetemre; itt legalább is hat esztendő tölt, töri magát, tanul sokat, nagyon sokat, — mert az orvos-egyetemen a kevés tanulás mitsém ér — s miután elköltött vagy hatezer forintot, a diplomát elnyerve újabb vérmes reményektől duzzadó kebelével letelepszik valamely városban. Itt aztán vár egy-két, néha több évig, költi a jövő reményében kölesön vett, vagy a szülők tárezájából kiszorított pénzt; végre három-négy évi fárasztó küzdelem után megkeres annyit, a mennyiből szűken megélhet. Jó szerencse, ha kifutja az a tömérdek adó, melyre a társadalom

— ez a Danaidák hordója — különböző czimeken számot tart.

A másik mód, hogy pályázik ide is, oda is, míg valahol egy keserves körorvosi állást sikerül elnyernie, és itt megkezdi működését.

Hogy milyen ez a működés, arról halvány képet adni is nehéz. Éjjel, nappal folytonos zaklatás, nélkülözés, gyakran életveszélylyel járó munka: ez a tulnyomó többség jellemzése, s mind ezekért semmi elismerés, semmi méltánylás, sőt ellenkezőleg: kicsinylés, kellemetlenkedés. A falun a beteg gyógyulásáért vagy haláláért 100 eset közül nyolcvanszor az orvost okozzák, aztán mikor esikőlgő hideg éjjelen órákjártányira fekvő faluba hívják az orvost, mily gyöngye hajszalon függ so sa, ha esetleg megbetegszik! De — a kötelesség szózata hív, s menni kell. Hiszen pár percznyi várakozás után duzzog a hívó: „azért fizetjük az urat, hogy jöjjön“.

E tekintetben a városban valamivel kedvezőbbek ugyan a viszonyok, de itt meg azok is, a kik nem jogosultak a humanizmusra hivatkozni, az orvos működését „nobile officiumnak“ tekintik, s az nem disqualificálja nálunk az embert, ha az orvosnak fáradsága jutalmazásával ítélet napig adós marad. A mi ugyan nálunk — falusiaknál is — gyakran megcsik.

A gondolkodó elme nagyon könnyen rá jöhetett az abnormis viszonyok ismerete mellett arra, hogy ez így nem maradhat, s jönni fog idő, mikor a művelt osztály legtöbbet küzdő, s e mellett legmostohább bánásmódban részesülő tagjainak testülete felemeli tiltó szavát a fennálló rend és az áramlat ellen, melynek csiráját nagy részt az elődök, a régiék helytelen irányu működésében találjuk meg.

Ugylátszik, hogy az idő elérkezett s ma az ország összes orvosai között — mint a szak- és napilapokban olvastuk, de meg érezzük is — az a közhangulat uralkodik, hogy az orvosok helyzete soha mostohább nem volt, mint jelenleg. Megyei orvosaink is az önfentartás kényszerítő parancsa alatt megcsináltak — igen helyesen a

szövetséget, a rendtartást, az orvosi díjszabást, s a biztosító társulatokkal szemben a kartellt.

A szövetség eszméjét, s annak minden eddigi mozgalmát mi vidéki körorvosok is helyeseljük, azokhoz szívesen hozzájárulunk, s most mindannyian óhajtjuk, hogy dotációnkat a megye pénztárából utalványozzák.

Ily irányban országszerte megindult a mozgalom, s már néhány vármegyében folyamatban van a fizetési módzatok rendezése.

Az valóban csekély dolog, a mit ezuttal a körorvosok kérnek s biztosra vehető, hogy az ország legtöbb részében eredményes lesz fáradozásuk.

A módzatokra nézve ezélszerű volna az ügyre vonatkozó iratokat sürgős véleményadás végett a tisztí főorvosnak, s az orvos-egylet és szövetség elnökségének, esetleg egy szakbizottságnak kiadni, hogy a kérdés még a jövő évig megoldást nyerjen.

Még ha valami csekély munkatöbblettel járna is az ügy rendezése, ne fázszék tőle a megyei administratio, s mi ajánljuk az ügy alapos megfontolását. A kedvező elintézés egy lépés lesz a haladás útján. A mennyiben pedig a méltányos megoldáshoz nem járulna a vármegye, féltő, hogy ez a dolgok természetes fejlődése szerint a közegészségügyre, közönségre s általában véve sok hátrányt vonna maga után.

Cseppet sem volna kellemes, ha a helyzete visszassága miatt felzudult orvosi rend sarkára állana, s úgy igyekezne segíteni magát, amint tud.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatba 1898. év október hó 26. és 27. napjain tartandó rendes őszi közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapota tárgyában.
2. Az üresedésben levő vármegyei alpenztárnoki állásnak törvényszerű választás útján leendő betöltése.

TÁR C Z A.

Az erdőszélen.

A doktor ur, a ki vendége a bárósaládnak, leveszi válláról a fegyvert s megáll az egyik terebélyes tölgyfa előtt az erdőszélen. Gyönyörű példány ez a tölgyfa; lombkoronája olyan kerek, mintha valamelyik műkertész nyeste volna körül hatalmas acéllövelével. Alatta zöld fűszőnyeg borítja a talajt, gazdagon behintve illatos erdei virágokkal, melyek oly szépek, oly üdék, hogy szinte sajnál az ember rájuk taposni. Pedig a doktor ur fáradt, jól esnek neki a pihenés. Órák óta bolyongja már az erdőt; mikor elindult a kastélyból, a fiatal báróné éppen a szobája ablakán nézett ki s mosolyogva kívánt szerencsét vadászatahoz, — azért nem lőtt semmit.

Verejtékeseppék gyönyöznének végig az arezán, a hőség tűrhetetlen; az a terebélyes tölgyfa ugy hívogatja, ugy esalogatja maga alá. Leheveredik hát a hímes pázsitra, melyet az árnyék jótékonyan betakar. Ma egy éve is itt pihent meg ez alatt a fa alatt. Bizony gyorsan repül az idő!

Kakuk kiáltása hallatszik az erdő mélyéből, közbe-közbe nagyokat füttyent a sárga rigó . . . éppen ugy, mint akkor, mikor Ilonka baroneszt várták haza a zárdából — vakációra. A báróné azt mondta róla, hogy nincs benne elevenesség, aztán meg nem is szép leány, kissé sovány, kissé hirtelen szöke; öltözékébe sem választékos, sőt gyakran izléstelen.

Milyen viasz dolog az, mikor egy 16 éves leánykáról így nyilatkoznak egy 30 éves fiatal ember előtt, a ki különben keresett orvos a fővárosban. Dehát a báróné mostohaanya s így más szemüvegen vizsgálja a — gyámleányt.

Koeshobogást hall; hirtelen fölemeli fejét a fűszőnyegről és figyelmesen néz végig az országúton, mely egyenes irányban szeli át a völgyet. Távolban sűrű porfelleg emelkedik föl a levegőbe; nézi, egyre nézi s önfelédten ábrándozni kezd. Látja a cifra fogatot, a mint hazaszállítják rajta a baroneszt a közeli pályaháztól, lassan bontakozik ki a sűrű porfelhőkből, s mikor közel ér hozzá — — ábrándja szétoszlik, mint a délibáb.

Nehéz röptü varjú száll el föltte s idétlen hangon kezd káromni.

Sóhajt, aztán visszadől a pázsitra. Az uradalmi kasznár kocsija tovább robot s a fölvert porfelleg esendesen húzódik pihenőhelye felé.

Bohó, dőre álom! Mintha nem tudná, hogy a baronesz ezen a nyáron Morvaországban tölti a szünidejét. Ott van az ő igazi otthona, az ő kizárólagos birtoka, mely édes anyjáról maradt rá, a ki gróf-leány volt. — most már csak egy maroknyi por a sir fenekén. Nem, Ilonkát ebben az évben nem fogja viszontlátni!

Nehéz, nyomasztó lélekzet szakad fel melléből s újra kiált homlokán az izzadság.

Milyen boldog volt tavaly ilyenkor!
Vadgalamb búgása hallatszik a sűrűségről, — alkalmasint a párját hívogatja.

Feje szédeleg, szemekre gyenge ködfátyol borul;

ügy érzi, mintha az álom tündére suhogtatná föltte a szárnyait. Édes, bűbájos érzés nehezedik szívére, mely elandaltja s magával ragadja lelkét, messze . . . föl a magasba, ismeretlen világok légkörébe! . . . A multból lassankint jelen lesz; a tavalyi képek megelevenülnek; ismét örömről dalol a pacsirta, édes . . . fájt szerelemről a fülemüle. Megjelen lelki szemei előtt az a fiatal, üde arcú leányka, akiről a báróné azt mondta neki, hogy se nem szép, se nem kedves. Ujra látja őt a megérkezés első pillanatában, a mint könnyű zergeként leszökel diszes hintójáról s odaborul gyámlyára keblére, a ki aztán homlokán csókolja. Látja nagy kék szeméit, a mint szeliden reá emeli, mikor a báróné bemutatja őket egymásnak. Úgy találja, hogy ez a fiatal leány szép is, kedves is, üde is, mint a tavaszi virág, mely megfűrésztötte szirmait a hajnali harmatban. Szinte megdöbbenattól az érzelemtől, a mi most újra szívébe lopja magát!

A kakuk ismét megszólal, a vadgalamb meg elkezd turbékolni, lágván, szeliden, — alkalmasint párjára talált.

Tovább álmodozik: A baronesz már egy hét óta időz édes atyja kastélyában; vidám és megelégedett; napokint bebarangolja a parkot, kísétál a hímes mezőre, ott bokrétát köt a színes vadvirágokból; aztán elbolyong a közeli erdőségbe, hallgatja a vizeses moráját, a levelek sutogását, a bogarak zsongását s méla döngéseit a himpor-gyűjtő meheknek. Vajjon miről regélnek azok neki? Egy 16 éves leánysziv zavartalan boldogságáról-e, vagy pedig egy titkon ébredő bűbájos sejtelméről melynek abban a korban még alig van neve, de azért pirt csal a fiatal leány-szüzi arculatára? . . .

Gömörmegye legnagyobb cipőraktára.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy az őszi időnyre az összes újdonságok megérkeztek és folyton dúsz raktárt tartok u. m. kalapok, női-, férfi- és gyermek-czipők, valódi angol kesztyűk, nyakkendők, illatszerek, francia batiszt, vászon és selyem-zsebkendők, esőernyő, vadász- és sport-czikkek, fehérneműk, gallér- és kézelők, valamint valódi és sistem prof. Dr. Jäger-féle női-, férfi- és gyermek alsóruhák és harisnyákból. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel **MANDEL I. LIPÓT**, női-, férfi- és gyermek-czipők és uri divat-áruháza.

A Marburgi cipő-gyárak egyedüli főraktára.

3. Az 1899. évi vármegyei költségvetés megállapítása.

4. A vármegye igazoló választmány jelentése a virilis bizottsági tagok névjegyzékének összeállításáról, valamint választott bizottsági tagok sorába az év végén megüresedő helyek betöltése tárgyában.

5. A jövő évben szükséges vármegyei pótdok mennyiségének megállapítása.

6. Az 1899—1900 évre elkészített törvényhatósági uti költségelőirányzat tárgyalása és megállapítása.

7. Bizottsági jelentés Jolsva város háztartásának és számadásának megvizsgálása eredményéről

8. M. kir. miniszterelnöki rendelet III-ik Béla király és hitvese esonot-ereklények f. évi október 21-én végbemenő ünnepélyes örök nyugalomra helyezése tárgyában.

9. Belügyminiszteri rendelet a gyámoltak és gondnokoltak épületeinek tűzkár elleni tömeges biztosítása tárgyában.

10. Belügyminiszteri rendelet a községi és körjegyzők által teljesített magánmunkálatok díjainak megállapításáról szóló szabályrendelet megerősítése tárgyában.

11. Pénzügyminiszteri rendelet a Budapesten felállított országos központi hitelszövetkezet anyagi támogatása iránt

12. Vállás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet a népiskoláknál alkalmazott tanítók végellátási ügyeinek másodfokú elbírálása tárgyában.

13. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a közúti alap terhére felveendő 350000 forintnyi hosszú lejáratú kölcsön ügyében.

14. Kereskedelemügyi magyar kir. miniszterium rendelete a bor ellenőrző bizottságok szervezeti szabályai és ügyrendjére vonatkozó szabályzat tárgyában.

15. A borenőrző bizottságok szervezeti szabályainak megalkotása.

16. Dr. Ivánkovics János püspök köszönet-átírata a rimaszombati látogatása alkalmával tapasztalt szívélyes fogadásért.

17. Barsvármegye közönségének felirata az anarchizmus üldözésére, a genfi azon épületnek, melyben felséges Királynéknak utolsó óráit töltötte, a magyar nemzet által leendő megvásárlása, — végül Budapesten egy „Erzsébet“ fogadalmi templomnak országos költségen való felépítése tárgyában.

18. Mosonvármegye közönségének átírata az Erzsébet Királyné O Felsője gyászos elhunytá alkalmából intézendő részvételfeliratok együttes felterjesztése tárgyában.

19. Liptóvármegye közönségének a Kossuth Lajos emlékeztetének megtámadásával szemben hozott határozata.

20. Barsvármegye alispánjának átírata az ezüst műipar felkarolása tárgyában.

21. Mosonvármegye közönségének felirata, a tagosítási ügyek rendezése tárgyában.

22. Zólyomvármegye alispánjának átírata a Szeleze és Szénás községek tűzkárosult lakosainak segélyezése iránt.

23. Vármegyei főjegyző és az 5 főszolgabíró előterjesztése a tiszti hajduk fizetésének rendezésének tárgyában.

24. A „László gyermekotthon“ javára küldött 100 frttól beérkezett nyugtázó átírat.

25. A dunántúli orsz. képviselők állandó segélybizottságának megkeresése.

26. A gömörmegei, valamint az országos orvos szövetség kérelme a körorvosok fizetésrendezése ügyében.

27. Az országos bányászati és kohászati egyesület megkeresése az egyesület támogatása iránt.

28. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálatának eredményéről.

29. Vármegyei közigazgatás állapotáról szóló I-ső félévi jelentés.

30. Vármegyei közigazgatási irodálya ideiglenesen alkalmazott kiegészítő díjnak járandóságának utalványozásáról szóló végzés.

31. Vármegyei főpénztárnok jelentése a 250 frt házi pénztári tartozásnak törlesztése hozatala iránt.

32. Alispáni végzés a Gesztesi tűzkárosultak segélyezése tárgyában.

33. Máriássy Gyula főszolgabíró, Ragályi Kálmán és Remenyik Aladár szolgabírák szabadságiránti kérvénye.

34. Szolgabírói jelentés a Jolsva—muisányi utak a viczinális utak sorába leendő felvétele iránt.

35. Jolsvai városi polgármester előterjesztése a Jolsva—muisányi utak továbbra is községi közútló ut gyanánt leendő meghagyása iránt.

36. Dobsima város 1897. évi gyámpénztári számadása.

37. Ügyészi vélemény a Zabar község ingatlanok tulajdonjoga kérdésében.

38. Ügyészi vélemény Alsófalva község tagosítása ügyében.

39. Ügyészi vélemény a Nagy-Röcze város és Homola András és neje között létrejött adásvétel ügyében.

40. Ügyészi vélemény Rimaszombat város vásártartás szabályrendelete tárgyában.

41. Ügyészi vélemény Rimaszombat város járdáépítési terveze érdekében

42. Számvevősegi jelentés Jolsva város 1897. évi gyámpénztári számadásának megvizsgálása tárgyában.

43. Antalfalva község képviselőtestületének kérvénye a községnek a tűzoltó-szerek beszerzése kötelezettsége alól való felmentése iránt.

44. Gyubákó község képviselőtestületének kérvénye a községnek a tűzoltó-szerek beszerzése kötelezettsége alól való felmentése iránt.

45. Ajnáskó község kérvénye a lelencek után felmerült költségek viselése tárgyában.

46. Putnok község kérvénye 8000 forint kölcsön felvételének engedélyezése tárgyában.

47. Szokolay Nándor anyakönyvvezető felebbezése a kerület községi képviselőtestületének aug. 7-én hozott határozata ellen.

48. A vármegyei közönségnek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdekében előterjesztett számvéveségi jelentések.

49. Több rendbeli — a vármegyei gyógyalaphoz előlegezett, a vagyontalanság okából behajlatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezenkívül még a közgyűlés határnapjáig beérkező sürgős közgyűlési elintézési igénylő egyéb ügyek.

Hirek és vegyesek.

Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletének elnöksége — hozzánk mult számunk zártakor érkezeti — felhívást kapott az Erzsébet királyné-alap központi bizottságtól, melyben az alap céljaként jelzik, hogy a befolyt adományokból: 1. Nemes érzeből egy díszes, művészi értékkel bíró, koszoru készítették, mely koszoru egy később meghatározandó napon *felsője királynéknak koporsójára, mint a magyar hölgyek emlék-koszorúja, tétessék le.* Szándékunk egyuttal a koszoru leveleire, kellő helyen, e nemes ügyünkkel közreműködő egyesületek és személyek neveit bevésetni és ezzel megörökíteni a magyar hölgyek gyászt és részvétét. 2. Az alaphoz egy tekintélyesebb összeg, mint a magyar hölgyek hozzájárulása, Erzsébet királyné emlék-szobrára fordítassék. 3. A gyűjtött alaphoz esetleg még fennmaradó rész emberbaráti ezélokra fordítandó. Ezekre vonatkozólag az elnökség a központi bizottságnak annak idején előterjesztést teend. A főntebb kitűzött ezélok nagyobb keretűek s így gyors munkáról van szó, hogy méltó eredmény érjessék el. De mégis szükségesnek tartjuk kiemelni és hangsúlyozni azt, hogy a szép cél csak akkor érhető teljesen el, ha az adakozás általános és alhoz Magyarország összes hölgyei, tekintett nélkül állásra és hivatásra, hozzájárulnak. *Ez okból nem annyira nagyobb adakozásról, mint inkább szerény mértékű hozzájárulásról van szó, hogy az eszme nem az egyes adományok nagysága, hanem az adakozók nagy száma által áltson testet.* Az „Erzsébet királyné-alap“ létesítéséhez *mindenki képességéhez mérten ha kis összeggel is, hozzájárulhat,* hangsúlyozzuk azonban, hogy az adakozás csak folyó év nov. hó 19-éig (Erzsébet-napjáig) tarthat. A helybeli nőegylet választmánya a nemeszélű felhívás alapján f. hó 3-án *Samarjay* Jánosné elnöklete alatt tartott ülésében egyhangy lelkességgel csatlakozott az országos mozgalomhoz. *Saját pecsétjével lebélyegzett*

aki karjai közt tartja Évát! Még a kigyó sem hiányzik, — csak hogy az már élettelenül hever a fű között.

Feje szédül, szíve zajong, — vesztetni kezdi józan esztét. Sötéten tekint maga körül, majd ismét a leányka arezára bámul; nézi mohón, nézi lázasan, mintha elakarná nyelni szemével az egész habtermetet. Azok a halovány piézsi ajkak úgy esábitják a bűnre, a legszebb, legédesebb bűnre, melyet csak egy esőkban szívünk magunkba, egy édes, fájó esőkban, a mit könnyen megbocsát az Isten, — még vezekelni sem kell érte sokáig.

Ökölbe szorítja jobb kezét, ajkai vonaglanak, szeméi lángban égnek, homloka izzad; látszik rajta, hogy szívében erős tusát vív a fellázadt szenvedélyvel.

Tekintete most a megölt kigyóra esik; mély lélekzet szakad fel kebléből — a bűn elvesztette varázsát. Oda hajol a leány főhéber areza felé, aztán elkezd beszélni hozzá lígán, szerelmesen, mint mikor a vadgalamb turbékol a párjának. Fülebe súgja, hogy szereti, hogy meghal érte, ha övé nem lehet. Könyörög, hogy nyissa föl szeméit, azokat a mosolygó szép szemeket, hadd lássa bennök újra a menyországot üdvével, fényével minden gyönyörével!

A leányka felsőhajt, s halkán, esendesen ő is suttogni kezd valami édes, valami bús szavakat, melyeket csak sejtnei és érezni lehet, de megérteni nem. A doktor hallgatja ezt a bűbajos túlvilági zenét, melynek accordjai viszhangot vernek szívében, abban a lázas, zajongó szívében, mely fölött most egy másik szív dobog, éppen olyan hevesen, éppen olyan lázasan, mint az övé.

Oh, hogy néhány pillanat alatt is át lehet élni az öröklét üdvét!

— Hol vagyok? . . . kérdi elhaló hangon a baronesz. A doktor fülébe súgja:

— Legyen nyugodt, — jó helyen van.

A leányka ráemeli nagy kék szemét.

— Tudom . . . rebegi bágyadt mosolylyal, aztán az ifju keblére hajta szöke firtös fejcsékjét.

A doktor majd leroskad a boldogságtól. De ez a gyönyör csak néhány percig tart, mert a baronesz a következő pillanatban már kibontakozik az ifju karjai közül.

gyűjtőveket osztott ki a vál. tagok között s egyszersmind az egyesület pénztárosát: *Eperjessy* Józsefet megbizta, hogy a gyűjtőveken kívül érkező, *legcsékelyebb* (5 kr.) adományokat is elfogadhasa s a beküldők nevérol pontosan lajstromot vezessen. Így nagyon meg van könynyitve az utja, hogy nemes városunknak és vidékének minden női tagja, kinek gyöngéden érző s a „legelsőnek“ gyászos elvesztésén vérző szíve sajog: fájdalomát az örökbees emléket alkotásához való hozzájárulásával enyhíthesse, gyásztát ország-világ előtt méltóképen kifejezhesse. Bizvást reméljük is, hogy hazafias hölgyeink — kivétel nélkül mindannyian csatlakoznak e magasztos eszme kiviteléhez! Az adakozók névsorát jövő számunkban közölni fogjuk.

Október 6. a főgimnáziumban. Az aradi vértanúk gyászos halálának évfordulóját a helybeli egyesült prot. főgimnázium ifjusága f. hó 6-ikán megünnepelte. Az ünnepi beszéd, melyet *Szathmáry* József főgymn. tanár mondott, az ifjuságra mély hatást gyakorolt. Fejes Andor főgymn. tanuló szépen szavalt.

A helybeli ir. nőegylet választmánya e napokban ülést tartott, s az elhunyt királyné emléket jegyzőkönyvében megörökítette. Elhatározták, hogy a szoboralapra gyűjtést indítanak, s azt nyomban meg is kezdték.

Kinevezés. A belügyminiszter *Máriássy* Barna, volt roznyói főszolgabíró, s eddigi ezimzetes min. segéd-titkárt váloságos miniszteri segédtitkárrá nevezte ki.

Előléptetés. A pénzügyminiszter *Szakkal* Lajos pénzügyi fogalmazót és földadó-nyilvántartási biztost a rimaszombati kir. pénzügyigazgatósághoz segédtitkárrá és földadó nyilvántartási biztossá léptette elő. A derék tisztviselőt ez alkalomból nagyszámú jóbarátai s tisztársai szívélyesen üdvözölték.

Esküvő. *Király* Annának, özv. *Király* Ferenczné szép és kedves leányának e napokban esküdtött örök hűséget *Tóth* Mihály szolnoki pénzügyi fogalmazó. Állandó boldogság kísérje frigyüket!

Meghívó. A gömörmegei ált. tanító-egylet *rimaszombati járásköre* az 1898. évi október hó 26-án Rimaszombatban a közs. elemi fiu-iskolában, délelőtt 9 és fél órákor tartja őszi közgyűlést, melyre egy a járáskör t. tagjait valamint az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívom. — *A gyűlés tárgyai:* 1. Elnöki előterjesztések. 2. „Az ált. tanító-egyletek feladata és munkaköre“ című tételről értekeznek: *Fülep* Benjámin. 3. „A földrajz tanítása a népiskola III. osztályában“ című tételről értekeznek: *Schmögner* János. 4. „Az elemi IV-ik és a polgári I—II. osztályok között levő hiányos tanterv szerkesztéséhez hozási“ ról tart előadást: *Kathona* Géza. 5. Indítványok. 6. Folyó ügyek. — Rimaszombat, 1898. szeptember 28. *Váry* János, jkőri elnök.

Emléktábla. Budapesten a Wesselényi Miklós báró hősies magatartását az 1838-iki árviz idején a főváros emléktáblával akarja megörökíteni. Az emléktombormű elkészítésével a főváros megyénk szülöttét *Holló* Barnabás szobrászt bizta meg.

Körorvosválasztás. A harkácsi körorvosi állásra *Gaál* Gusztáv drnak tornallyai járás-orvossá lett kineveztetése folytán: *Pazár* Andor tornallyai gyakorló-orvos, eszli fürdő-orvos, választott meg.

Házi-estély. A rimaszombati polgári olvasókör az őszi és téli esték unalmának elűzése céljából ez idén is fog rendezni a mult évihez hasonló — kedélyes házi-estélyeket, melyen mindenki olesón és kellemesen szórakozhatik. Az idei első házi-estélyt a fiatalsg f. hó 23-án — jövő vasárnap — rendezi 50 kr. belépti díj mellett. Felhívjuk az estélyre közönségünk figyelmét.

Kirándulások. A nagy-rözei kereskedelmi iskola tanári kara az ifjusággal együtt ez idén két nagyobb kirándulásra készül. Az első e héten teszik Nagy-Szlabosra a papirgyár meglekintése céljából, a másikat pedig júniusra tervezik Fiuméba.

Eljegyzés. *Neumann* Ármán helybeli fiatal törekvő kereskedő f. hó 4-én eljegyezte *Sommensein* Herminé, *Sommensein* A. helybeli dohány nagy-tözsds kedves leányát. Boldogság kísérje a jegyeseket!

Házasság. *Biró* László megyei díjnok f. hó 8-án kelt egybe *Balázs* Irma helybeli jóhírű nőiruha szabónővel. Boldogság legyen osztályrésztük!

— Istenem, suttogja védekező tekintettel. — A kigyó! . . . Hol a kigyó?

A doktor a fű közé mutat.

— Ott fekszik, — mondja esendesen, — megöltem, mert . . .

Hirtelen lezárja ajkát és zavartan néz a leánykára. A baronesz főhéber areza kigyulad.

— Köszönöm, rebegi hálásan, s megindul a tisztás felé.

A doktor lehajtott fővel ballag utána. Milyen nehéz neki ott hagyni azt a helyet, mely néhány pillanat előtt még paradicsom volt. . . .

. . . Hallgatag, szótalan a baronesz: nem köt bokrétát a rét virágaiból, nem gyönyörködik a vizeses morajában, sem a méhek döngicselésében. Többnyire a magányt keresi s mikor előjön, szeméi verekek a sirástól. Csak akkor élénkül meg tekintete, ha a doktorral találkozik. Nem esoda, szerelem költözött a szívébe; a fájó, reménytelen szerelem, mely gyötörve boldogít, sirva nevétt!

Igaz van a bárónéknak, nincs abban a leányban semmi elevenség. . . .

. . . Olyan szép, olyan terebélyes az a tölgyfa ott az erdőszélen! Lombkoronája kerek, mintha körül nyesték volna. Alatta zöld fűszöngveg borítja a talajt, melyen a fiatal doktor fekszik mozdulatlanul.

Erős szélroham tör elő a hegynyílásból, végig suhínt az erdőn, a fák hajladoznak, a fűszálak bólintgatnak, a virágok lehajtott fejöket.

A doktor megmozdul, kezével megdörzsöli homlokát. Az álom tündére feléje suhínt meg egyet a szárnyával, azután eltűnik a semmiségbe. Az álomképek hol elmosódnak, hol megelevenülnek, s a libegő kódfátyolból még egyszer kibontakozik a baronesz alakja, csak hogy areza most is olyan fehé, mint a fehér liliom. . . .

A doktor fölemelkedik, vállára kapja fegyverét s szomoruan a kastély felé ballag.

Nem, a baroneszt nem fogja ebben az évben viszontlátni!

Paál Gyula.

Oh, hányszor szegődött kísérőtársul az ilyen sétákban a kis Jenő báróval a leány mostohatestvérével! Hányszor örült vele az aranyos napsugárban fürdő tarka lepke! Hányszor lett gyermekké oldala mellett s tapsolt vele együtt, mikor a bokorból kiugró nyúl zajára előbb megriadt, aztán vidám kacajra fakadt, hogy szinte vizhangzott bele az erdő! Milyen jól esik most ezeket mind visszaálmódni s átélni újra! Most, egy év után!

Vajjon ilyen mozaik darabkákból épült-e fel az oltár, melyen a Veszta tűzét gyújtották meg ezredek előtt! . . .

A völgynyílás felől fujdogálni kezd az északi szél, a fák levelei halkán megrezdülnek, majd erősebben verődnek össze s az erdő esakhamar zúgni kezd. A szender foszladozik szemeiről, de az álom tündére még megmehsuhintja szárnyával s a mult emlékeit tovább szövögeti:

. . . A báróné erdei mulatságot rendez. Mindnyájan kirándulnak a fenyvesbe; még a két vendég-grófné is velük tart Amélievel, az öreg francia nevelőnővel együtt, a kit 72 éves kora daczára a bárók inasa „nagy-ságos kisasszony“-nak titulál. Étkezés után Ilonka elmegy az erdőbe virágot szedni s meghallgatni, hogy a vizeses moraja mit regél. Sokáig oda marad, ő nyugtalanodni kezd miatta. Nem szól hát senkinek, hanem kezébe veszi ezüstgombos botját s észrevétlenül utána indul. Már jó mélyen benn van az erdőben, mikor egyszerre csak hangos sikoltás üti meg fülét. Alig tesz 20-30 lépést, ime a baronesz halálsápadtan rohan feléje.

— A kigyó! — nyögi rémülettől elfulladt hangon, azzal elkezd imbolyogni s hanyatlani le a föld felé

Hirtelen hozzája rohan s átfogja karjával liliom termetét. A cserje megzördül: a másik pillanatban már ott sziszeg a kigyó lábaik előtt. Egy jól irányzott ütésel aztán szétzúzza az agyát. — Most újból átkarolja mindkét kezével az alélt baroneszt, aki úgy reszket, mint a nyárfalevél. Nézi, bámulja azt a tejfőher arezot, azokat a lezárt selyempillákat; hallgatja szívének lázas dobogását, érzí testének melegét. A vér forrni kezd ereiben s egy eddig még soha nem ismert érzés cikázza át tagjait. A paradicsom gyönyöre áll előtte. Olyan, mint Ádám,

Uj vasuti hidak. A feled—tiszolci vasuti szárnyvonalon két uj vashid épül és pedig az egyik Jánosi mellett, a másik a feledi malom mellett a Rima folyó felett. A hidak — mint halljuk — 8—10 nap alatt elkészülnek.

Betörési kísérlet. Lehoczi János volt vasgyári munkás folyó hó 6-án éjjel a Kohn Adolf üzletébe be akart törni; azonban idejekorán észrevették és lefűltek. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

Népfőlkélok jelentkezése. Városunkban a népfőlkélok kötelező jelentkezésének határideje folyó hó 14. és 15. ére van kitűzve. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 200—500 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettik.

Hülyék intézetének megnyitása. Pelsőzön a Blum Rezső igazgató vezetése alatt álló s a hülyék és gyengeelméjűek ápolása céljából belügyminiszterileg engedélyezett intézetet f. hó 16-án délelőtt 10 órakor nyitják meg ünnepélyesen, s adják át a közforgalomnak.

Vörheny a vidéken. Városunk közelében Fazekas-Zsaluzsányon és környékén, továbbá Pádárban kiűtött a vörheny. Ezt azért közöljük olvasóinkkal, hogy — miután városunkban eddig csak 1—2 eset mutatkozott, óvják gyermekeiket, s házuk népét a fertőző vidékekről esetleg bejött egyénekktől. Fazekas-Zsaluzsányban különösen intenzív volt a járvány, amennyiben 78 vörheny esetet jelentettek be, újabb megbetegedésekről azonban nem adtak hírt, s így valószínű, hogy a járvány csakhamar véget ér. Pádárban eddig csak heten betegedtek meg. Az egészségügyi hatóság mindent elkövet, hogy a járvány lehetőleg csirájában elfojtassék, s a hó fellépett, ott terjedése meggátoltassék. Kívánatos volna, hogy a közönség az egészségügyi hatóságot munkájában támogassa, így talán elérhetnénk, hogy az esetleg nálunk is fellépő járvány szelid lefolyású legyen.

Tűzoltók közgyűlése. A helybeli újonnan alakult önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 9-ikén vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését a városbáza tanástermében *Farkas Zoltán* főparanésnok elnöklése alatt. A gyűlésen *Michnay Gyula* alparanésnok felolvasta a kiküldött bizottság által elkészített alapszabálytervezetet. Azt pontonként tárgyalták, s több helyen módosították is rajta. Az ekkép elfogadott tervezetet egy újabb szűkebbkörű bizottság fogja felülvizsgálni s záradékkal való ellátás végett a miniszteriumhoz felterjeszteni. A közgyűlés megválasztotta egyhangulag egyleti ügyészsé *Dr. Szecss Ödönt.* Bemutatta ezután *Michnay* alparanésnok a szolgálati szabályzat és rendtartás tervezetét, melyet nagy gondalal és körültekintéssel készített el. A közgyűlés némi módosításokkal ehhez is hozzájárult s tudomásul vette *Barna Imre* kapitány bejelentését, mely szerint a városi fizetéses tűzoltók száma jövő évi jan. 1-től 30 lesz, amennyiben az eddigi 24 tag száma hattal gyarapodott. Ezek voltak a közgyűlés fontosabb tárgyai, melyek elintézése után a gyűlés az elnök elterése közben véget ért.

Agarászverseny. A gömörmezei agarászegylet f. évi versenyét október hó 15-én és következő napjain fogja megtartani. Még pedig a kölyökverseny 15-én veszi kezdetét és ennek befejeztével következik az elegyverseny. Találkozási hely tenni napon a dobrai korsmárban, e. hó 10 órakor. Feltételek: A kölyök versenyen futat minden gömörmezei agarászegyleti tag tulajdonában levő 22 hónal nem idősb agara. Elegyagar versenyen futat az ország bármely agarászegyleti tagnak agara kor és nemkülönbség nélkül. Egyleti tagok 5 frt nevezeti díjat fizetnek. Nem tagok agarász vagy pedig díjazott agar után 10 frt nevezési díj fizetendő. Nevezések a verseny napjáig az egyleti titkárnál szóval vagy írásban eszközöndők. A kölyök verseny díját az egylet által adandó 100 frt értékű tiszteletdíj, az elegyverseny díjat 250 frt értékű tiszteletdíj képezi a 2-ik díj mindkét alkalommal a téték fele. A megtartandó versenyen bírálak: *Hámos Aladár, Putnoky Móricz, Farkas Zoltán, Fáy Tóni* és *Nagy Iván* urak működnek közre. Miután külön meghívók nem küldetnek szét, a sportkedvelőket lapunk útján hívja meg a titkárság.

A királyné és az országos bandérium. Tudvalevőleg ő felsége, a mi királynéknak, ugy mondhatni, legutolsó nyilvános szereplése Magyarországon az volt, midőn felséges férjével, az uralkodóval a budai várpalota erkélyén fogadta a magyar nemzet, illetőleg ország bandériumának hódolatát. Ezen jelenet történelmi hűséggel és művészetileg meg van örökítve ama nagy körképben, melyet Eisenhut Ferencz festett, s mely a „Hódoló díszfelvonulás“ cím alatt Budapesten, a városligetben látható. A közönség, mely e héten látogatta meg a körképet, a mióta az iszonyu szerencsétlenség megtörtént, érteket szeretettel és bámulattal, s szinte kivétel nélkül a legmélyebb megindulással nézi a festményen a királyné alakját. Legtöbben sürgetik azt is, hogy a festmény e mozzanatának fényképét megkaphassák, a mi azonban eddig lehetséges nem volt; a körkép igazgatósága azonban legközelebb gondoskodni fog arról, hogy a közönség ezen kívánságának is megfelelhessen.

Hogy a posta mily óriási feladat megoldására képes, az kitűnik, ha rövid figyelemre méltatjuk azokat a hivatalos jegyzékeket, a melyekkel a Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték kezelőse a sorsjegyeket az országban szétküldte. Ezekből kitűnik, hogy folyó hó 4-én 4680, 5-én 2640, 6-án 4320, tehát három nap alatt 11640 ajánlott levelet adtak föl a budapesti főposta hivatalnál, mely leveleket még aznap továbbították. Ezek az ajánlott levelek újságírói sorsjegyeket tartalmaznak, a melyeket megrendelés folytán küldött a kezelőse az egyes helyiségekbe. Hogy mily óriási érdeklődést tanúsít a közönség az újságírók sorsjátéka iránt, az ebből is fényesen kiviláglik.

Öngyilkossági kísérlet. *Szeghő Gusztáv* rozsnói városi főjegyző, mint értesülünk, f. hó 5-ikén öngyilkossági kísérletét követett el. Több helyen felvágta ereit, s meg is lőtte magát, azonban ekkoráig nem halt meg, s az orvosok biznak felgyógyulásához. A közbeesülésben állott főjegyző iránt Rozsnóon városszerte nagy a részvét. Nem is sejtik, mi volt az öngyilkossági kísérlet indító oka.

T. hölgyek figyelmébe. *Gartner, Holvay* és társa női divattermébe (Budapest, Szervita-tér 5.) megérkeztek a legremekőbb őszi és téli ruhák, pongyola és felöltő modellek. A legújabb és legdivatosabb francia és angol kelmék, ugy szintén lyoni selyemszövetek nagy

választékban tartatnak raktáron. A szebbnél-szebb angol és francia szabású toillettek pedig mérsékelt ár mellett a saját műhelyben készülnek, ugy hogy a hölgyek saját érdeküket védik, ha toilletjüket *Gartner, Holvay* és társánál szerzik be.

Vadász és utazási czélokra alkalmas Havelok-felöltök, sportkabátok, vízmentes köpenyek legjobb minőségű kelmékből jutányosan beszerezhetők *Steinfeld* és *Fischer* cégénél *Miskolczon*. Ugyanott újdonságok őszi angol és skót divatkelmékéből nagy választékban már raktáron vannak. Egy éves önkénteseknek teljesen szabályszerű egyenruhák készítettnek, mérték szerinti rendelkezések az országos vásár alkalmával *Rimaszombatban* a (Három rózsza vendéglő) jutányos árak mellett elfogadtatnak *Steinfeld* cég által.

Zongorát az életben mindig csak egyszer szabadna vásárolni és ez csak akkor van biztosítva, ha azt teljesen megbízható, már régen fenálló, hírneves czégtől szerezzük be. Mint ilyen elsőrangú bevásárlási forrást ajánljuk *Keresztély Sándor* zongorakészítő-mester mintatelepét, Budapesten, Váci-körút 21. (Iparudvar), ahol a legkittünbbs saját készítmények és minden jelesebb külföldi gyártmányok dúsz választékban tartatnak. Minden zongora hat évi írásbeli jótállással árusittatik. Ocska zongorák be is eszereltetnek.

Uj lap. Városunkban folyó hó 1-én új tanügyi lap első száma jelent meg. Címe: „*Iskolánk*“, s a gömör-kishontvármegyei ált. tanító-egylet hivatalos értesítője. Megjelenik havonként egyszer. Felelős szerkesztő: *Kathona Géza*, főmunkatársak: *Matolesy Pál* és *Paál Gyula*. A lap közli a népiszkolákra és a tanítóokra vonatkozó ügyeket, jegyzőkönyveket, önálló tanügyi czikkeket stb. Az első szám igen élénken van szerkesztve s két és fél ivre terjed. Változatos hírvonatából kivesszük a következő általános érdekű személyi változásokat: *Stegena Andor* újantavölgyi áll. el. iskolai tanító áthelyeztetett *Bilkére*, helyébe *Blaszek Lajos* jött Beregmege *Klaesán* községből. — *Nagy Béla* polg. iskolai segédtanár Székelyudvarhelyről a nagy-rözei áll. polg. iskolához helyeztetett át az eltávozott *Ocsay János* helyére. — *Lóska Lajos* a magyarherzegmei róm. kath. iskolához *Siro János* a dobsinai községi el. iskolához rendes tanítókká. — *Nemes Ella* pedig a dobsinai ovodához ovónővé választattak. — *Vass Sándor* a ragályi ev. ref. iskolától Zsarnóra távozott, helye még betöltetlen. — *Sztankovits Károly* a dobsinai áll. polg. iskolához segédtanárrá kineveztetett. — *Kruppár Ferencz* a liezei. *Bél Béla* pedig a putnoki róm. kath. iskolához választott meg. — A tornallyai róm. kath. iskolához *Stefanyik Róbert* Csoltól ment át. — *Groszmann Péter* Tornallyáról *Miskolczra* az izr. iskolához távozott. — *Kubányi János* tiszolci áll. el. iskolai tanító Brassóba helyeztetett át s helyére *Kardos Miklós* neveztetett ki. — A K-h.-várallyai róm. kath. iskolához *Frick György* választott meg *Barkáról*. — A balogi ev. ref. II. tanítói állomásra *Buday Margit* a nagy-mihályi ovodához neveztetvén ki, helyébe okl. tanító hiányában, *Szalontay Gizella* választott meg. — *Szombathy Pál*, Berzétéről Poszobára, *Szecsényi Sándor* Putnokról Úrajra, *Juhász János* Mihályfalváról Berzétére, *Hederváry Bertalan* Legényről Mihályfalvára távozott. — A rédovai el. iskolához gondnoksági elnökké *Szűcs Gábor* főerdész, tagokká pedig *Chalupka Lajos* és *Valkó János* nevezte ki a miniszterium. — *Pelsőzi* magániskola megszűnt.

Öngyilkosság. A helybeli adóhivataltól nemrég Tornallyára áthelyezett *Lengyel Lajos* adóhivatali gyakornok, *Lengyel Abraham* gömör-pányiti jegyző fia — mint az itteni pénzügyigazgatósághoz érkezett távirat jelenti — f. hó 10-ikén öngyilkossági szándékból megöltte magát.

A földbirtokosokat érdeklő ügyek. A bálolnai m. kir. állami ménes birtok tisztaverő simmenthali tehenészetéből származó 15 drb fiatal tenyészbika és 16 drb számfelüti előhasú üsző lesz folyó évi október hó 20-án délután 1 órakor a kishábolnai majorban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladva.

Ugyanezen alkalommal s ugyanecek a kishábolnai majorban lesz a kishéri m. kir. állami ménesbirtok tulajdonát képező simmenthali tehenészetből 10 drb fiatal tenyészbika is elárverezve.

Előzetes bejelentésre kocsik rendelkezésre fognak állani az árverés napján az ácsi (m. á. v.) és a nagyigmándi (déli vasut) állomásokon. Posta és távirat állomás Bálolna-Pusztá.

Az árverésre kerülő állatok leírása és az árverési feltételek a gazdasági egyesület titkári hivatalánál szereshetők meg.

Felkérem mindazon urakat kik a *párisi nemzetközi kiállítás*on valamit kiállítani kívánnak, hogy a bejelentési iverket e hó 15-ig az egyesület titkári hivatala címére beküldeni sziveskedjenek, hol még bejelentési iverk is kaphatók.

Felkérem mindazon földbirtokos urakat, kiknek eladó löhermagjuk van, hogy abból az egyesület titkári hivatala címére, a mennyiség megjelölésével mintát küldeni sziveskedjenek. *Lakner László*, titkár.

Az év története képekben. Kedves dolog visszaemlékezni a mult idők eseményeire és visszaidézni emlékünke újra, sok esztendőnek vigággal, szomorúsággal teli napjait. A téli esték könnyebben, kellemesebben és gyorsabban elmúlnak, ha van könyvünk, a mely az egy esztendő történetét képekben megörökíti és a könyv mindegyik lapja egy-egy jól ismert eseményt juttat eszünkbe. Nem is nehéz az ilyen könyvhöz hozzá jtnni. Ha például előfizetünk az „Ország-Világ“ című szépirodalmi hetilapra, összegyűjtjük annak egyes számaikat, ekkor már megkapja az esztendő minden jelentősebb eseményét képből és írásban. Ekkor azután hétről-hétre kapunk egy pompás képekkel illusztrált újságot, a mely telve van szép novellákkal és mesékkel, hanem a téli estékre is marad egy képes albumunk, a melyben mindig örömmel nézünk lelkük. De még ennél többet is nyújt az „Ország-Világ“. Van neki regénymelléklete, a melyben most *Váradi Antal* regényét közli, karácsonyra pedig gyönyörű könyvet — irodalmi almanachot — ad ajándékba olvasóinak, és hétről-hétre pontosan beszámol minden érdekes eseményről. Ajánljuk olvasóinknak, hogy most a negyedév elején erre a szép újságra előfizessenek. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre 2 forint, kiadóhivatala Budapest, Hold-utca 7 szám alatt van. Mutatványszámokat ingyen küldenek.

Szerencsétlen lövés. Sajó-Gömörön folyó hó 10-ikén ifj. Zsárik János 27 éves kovácsmester fegyvert tisztogatott s nem vette észre, hogy az föltve van. A löporral megtöltött fegyver tisztítás közben elsült, s a fiatal mester altétstén súlyos sebeket ejtett.

A magyar nép története. A magyar népnek ezer esztendősz küzdelmeit, melyet szabadsága kivívásáért folytatott, e küzdelem hatalmas és érdekfeszítő fordulataival együtt, nagy művészettel írja le *Benedek Elek* „A magyar nép multja és jelene“ című munkájának első kötetében, mely épen most jelent meg. *Benedek Elek* egész írói pályája tulajdonképen nem volt egyéb, mint előtanulmány e műhöz, melybe nagy szívét, erős hazafias érzését, a népek közöttlen megfigyelésen alapuló ismeretét és stilművészetét felkesedéssel önthette bele. Valóban szívéből írta meg a könyvét. Ujjong, ha csak egy lépéssel közeledek a szíve szerint szeretett köznép szabadsága kivívásához, s minden bukás, minden veszteség fájtó érzettel tölti el kebelét. Az egész könyvön végighúzódik tárgya iránt érzett forró szeretete. Közvetlen hang, egyszerű előadás, igazi népies könyvvé avatják művét. Az érzés megnyilatkozásának ez az őszintesége művének egyik kiváló tulajdonsága. Ez különbözteti meg munkáját a tudakoskodó történetíró munkájától, mert ő nem adatoknak kihüvelyezését a régi poros aktaesomók-ból, hanem a fejlődés, a történeti egymásután megértését és tiszta szemléletes előadását tartotta szemé előtt. Képeket rajzol, melyeket lelki szemével szinte látott, annyira belemerült a multnak tanulmányozásába. S bár feladatánál fogva csak azt kereste, hogy mikép változott korról-korra a nép, a történeti viszonyok pontos és hű megrajzolását s a historiai szellemhez való következetes ragaszkodást műve másik kiváló tulajdonságának kell elismernünk. Mig a háttérben a magyar történelem ragyogó képekben vonul el előttünk, — a maga összefüggésében következetesen megrajzolt történetet alkotva, — az előtérben ott áll mindig a nép, mely egybeforr az ország sorsával, érez, szenved, fejlődik és hanyatlak akként, a mint változik a sorsa az édes hazának, melyhez hű marad, melynek eszméje mellett mindvégig kitart, s ha fellázad is keserves terhei alatt, nem teszi azt soha a haza eszméje, hanem a nemesség elnyomói ellen. Igen érthető illeten felfogásban, hogy ezt a becsületes érzésű népet miért fogadja testvéreül a jelen század haladó eszmáinak hatása alá került nemesség is, s a könyv utolsó képe, mely a nemes és paraszt kézfogását ábrázolja, a kötet eszmevilágát szimbolizálja: itt a szabadság! A magyar nép szabadságának ötvenéves születésnapját jubiláltuk ez évben, ennek az emlékére alkotta meg *Benedek Elek* ezt a szép könyvet, mely ez ünnepélynek legbecesebb s legmeradandóbb emléket képezi. A könyvet az Athenaeum r.-társaság, mint kiadó, szebbnél-szebb képekkel díszítette, melyek nyomon kísérik a szöveget, értelmezik, megvilágítják, szemléletes teszik azt. Különösen ki kell emelnünk a színes műmellékleteket, melyek hírneves művészek történeti jeleneteket ábrázoló festményeit pompásan sikerült színes fény-nyomatokban mutatják be. Az első kötet ára díszkötésben 8 frt.

Helyreigazítás és nyugtázás. A rimaszombati ált. ipartestület f. évi június 5-én felavatott díszszülőjének költségeire befolyt adományokról szóló s a 33-ik számban nyilvánosan közzé tett kimutatásból *Hagetter Lajos* asztalos mester 2 frt adománya — tévedésből — kimaradt, az elszámolás óta pedig a battonyai ipartestülettől 3 frt érkezett, ehhez képest a fösszeg 1929 frt 36 kr-ra helyesbítették. — Rimaszombat, 1898. október 6-án. — *K. Szabó János*, elnök. *Rónay Gyula*, jegyző.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdmény.

1598. sz. — A vezetésem alatt álló rimaszombati kir. törvényszéknel nyugdíjazás folytán üresedésbe jött és az 1893. évi IV. t.-ez-ben megállapított illetményekkel javadalmazott irodagazgatói állásra a Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyminiszter ur folyó évi szeptember hó 22-én 3423. I. M. E. szám alatt kelt magas rendelete alapján ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy életkorukat, az 1883. évi I. t.-ez. 19. §-ában meghatározott elméleti képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat és hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket az ált. ügyv. szabályok 5. §-ában foglaltak betartása mellett, ezen hirdménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számítandó 2 (két) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyujtsák be, mert az elkéssetten, vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Rimaszombat, 1898. szeptember hó 27-én.

Kubinyi A. kir. tvszéki elnök.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Báli selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövet, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva. — **mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (es. és kir. udvari szállító) **Zürichben**. — Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Pályázat erdőöri állásra.

Tiszolcz nagyközségnel egy erdőöri állás betöltése végett pályázat hirdettetik.

Ezen állomással 216 frt évi fizetés, illetmény-fa és a felfedezett erdei kihágások bírságának egyharmad része van összekötve.

Ezen erdőöri állomást elnyerni óhajtnak felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket, erkölcsi-, orvosi- és szakvizsgálati bizonyítványokkal felszerelve alólírott előjárósághoz nyujtsák be.

Tiszolcz, 1898. szeptember 26-án.

Községi előjáróság.

Kiadó lakás.

A főtéri **Kis-utca** és **Szjgyártó-utca sarkán** újonnan épült lakház folyó év november 1-től bérbeadó. — Bővebb értesítés nyerhető **Süteo István** ügyvédnél.

7—800 holdas birtok.

Kerestetik egy városhoz s vasúthoz nem messze fekvő **7—800 holdas birtok bérbe**, melyben legalább 350—400 hold jó minőségű szántóföld s megfelelő kaszáló van. — Czim a **kiadóhivatalban**.

Hirdetmény.

563. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 1846. számú végzése következtében **Bodon József** ügyvéd esőtömegmondok által képviselt vagyonbukott **Löfkovics Lipót** esődügyében a esődeltár 1—27. és 29—302. tételai alatt összeírt 3100 frt 92 kr. összegben feltüntetett actív-követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróság V. 370. 1898. sz. végzése folytán Rimaszombatban a kir. járásbíróság hivatalos helyiségében leendő eszközésére **1898. október hó 27-én** délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek az itt kitétt összegben alól is el fognak adni. Világosan megjegyeztetik, miszerint az árverés tárgyát képező követelések fennállása s azok behajthatóságaért a esőválasztmány felelősséget nem vállal.

Rimaszombat, 1898. évi október hó 11-én.

Gasko, kir. bíró, végrehajtó

Puha padlóra kitűnő padlóma.

LINOLEUM
padlózománcz
három árnyalatban.

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyárából
BÉCS.

Bejegyzett védjegy: **„VAS LOVAG”.**

Nincs többé ragadós szobapadló.

A „LINOLEUM” padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Több ízben megtörtént, hogy az **Eisenstädter-féle Linoleum** helyett értéktelen utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevőközönséget, hogy mindig és eskakis **Eisenstädter-féle Linoleumot** kérjen a „**Vas lovag**” védjeggyel.

Rimaszombati főraktár:

BRAUN ZSIGMOND urnál.

Kiadó lakás.

Orlaj-Töréken — közvetlen az állomás mellett — egy 3 szoba, konyha, pincze, kamara, csür és istállóból álló lakás, két nagy gyümölcskerttel jutányos feltételek mellett azonnal bérbe vehető. — Ugyanott egy **50 holdnyi birtok** (szántóföld, rét, erdő, legelő) együtt vagy külön-külön is bérbe adó. — Tudakozódhatni **Szabó Dániel** tanítónál **Likéren**

Hirdetmény.

Nagy-Rócze r. t. város tulajdonát képező **korcsma-épületek**, névszerint: **nagyvendéglő, alsó és felső korcsma**, az azokhoz tartozó épületek és pinczékkel együtt **f. év október hó 31-én** d. e. 9 órakor — alólírott hivatalában — három évre fognak bérbeadni.

Árverelési feltételek a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Nagyróczén, 1898. október 8-án.

Stefancsok Károly,
polgármester.

1—2

„A Pallas nagy Lexicona”

I—XV. kötet, teljesen új, még használva sem volt, 50 frtért eladó

Nyomdász tanonczul

egy 13—14 éves, magyarul helyesen írni és jól olvasni tudó fiú felfogadtatik.

Egy fűszer- és vegyesáru-

kereskedés Rimaszombat igen élénk forgalmu helyen szabad kézből azonnal eladó.

Felvilágosítás e lap kiadójánál nyerhető.

Hirdetmény.

3422. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajthatónak **Dózsa András** guszoni lakos végrehajtást szenvedő elleni 78 frt 28 1/2 kr. tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s a következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Guszona községben fekvő s a guszoni 96 számú tjkvben A. 1—3 és 5—15. sorszám alatt foglalt **Dózsa András** nevében álló ingatlanokra az özv. **Dózsa szül. Bódi Borbála** javára bekebelezett özvegyi jog épségben tartása mellett 611 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1898. évi október hó 26-ik napjának** d. e. 10 óráját Guszonán, a község házában tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok beesáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 61 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1898. évi augusztus hó 22-én

Altdorffer, kir. tszéki bíró

Kérje
The Continental
a Bodega Company.
világhírű spanyol és portugál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
esakis: W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Gentry-Casinnal szemben.

Hirdetmény.

2285. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajthatónak **Kónya János és neje** szül. **Kovács Mária** szentsimoni lakosok végrehajtást szenvedő elleni 140 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s a következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Szentsimon községben fekvő s a szentsimoni 117. sz. tjkvben A. I. 5—7. és 9—22. sorszám alatt foglalt 1/4. urbéri kültekből **Kónya János és neje** szül. **Kovács Mária** 1/24-ed résznyi birtokilletőségére 195 forintban, a szentsimoni 118. sz. tjkvben A. 1—22. sorszám alatt foglalt 1/4. urbéri telekből **Kónya János és neje** szül. **Kovács Mária** 1/4. résznyi birtokilletőségére 397 forintban, és a szentsimoni 211. sz. tjkvben A. I. 1—4. sorszám alatt foglalt 80/b. 99., 135. és 197. hrszámú ingatlanokból **Kónya János és neje** szül. **Kovács Mária** 5/6-od résznyi birtokilletőségére 65 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi december hó 13-ik napjának** d. e. 10 óráját Szentsimon községben a község házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok beesáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beesáronak 10 %-át, azaz 19 frt 50 kr., 39 frt 70 kr., 6 frt 50 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1898. évi szept. hó 2-án.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

The Premier Cycle Co Ltd.

(Hillman, Herbert és Cooper.) 19—22

Gyárak: **COVENTRY. EGER. DOOS.**
(Anglia) (Cs.ország) (b. Nürnberg)
Évi előállítás: 60.000 kerékpár.

Képes árjegyzék: ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

4226. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajthatónak **özv. Rózsa Máténé** szül. **Jasko Mária** nygis mint **Rózsa Ferencz** tt. gyámja, **Rózsa Sándor, Szücs Imréné** sz. **Rózsa Mária és Kubik Ferencz** né sz. **Rózsa Irma** rimaszombati lakosok végrehajtást szenvedő elleni 390 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. s a következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 654. sz. tjkvben A. I. sorszám alatt foglalt, özv. **Rózsa Máténé** szül. **Jasko Mária** nevére 1/8., **Rózsa Sándor** nevére 1/8., **Szücs Imréné** szül. **Rózsa Mária** nevére 1/8., **Kubik Ferencz** szül. **Rózsa Irma** nevére 1/8. és kiskorú **Rózsa Ferencz** nevére 1/8-ad részben írt 103. hrszámú és 58. összeírású számú ház és besőségre 500 frtban azennel megállapított kikiáltási beesáron elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi decz. hó 12-ik napjának** d. e. 10 óráját ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségébe tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok beesáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 50 frt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1898. évi szept. hó 24-én

Vozáry, kir. tszéki bíró.

Szagtalan és nyomban száradó.

Christoph-fénylakk törvényesen védve
Kérjük valódi Christoph-fénylacket.
Christoph Ferencz
SZOBAPALLÓ-FENYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást a palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk.

sárgásbarna és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték, fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. — Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden faltot, korábbi mázolást stb.; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra s parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr (két köznépméretű szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a csegre s a gyári jegyre, mivel azt a több, mint 1850 éve létező gyárműnyt sokféle utánzózik és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba

CHRISTOPH FERENCZ,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója Prága, K.

Kapható: **Rimaszombatban:** Braun Zsigmondnál. — **Losonczon:** Illavsky Jánosnál. — **Besztercebányán:** Novák Lajosnál. — **Salgó-Tarjánban:** Grünfelder M-nél.

12—12